

Muzeum umění zpřístupní své sbírky díky tzv. Norským fondům

TISKOVÁ ZPRÁVA | 21. 4. 2021

Listovat nádherně iluminovanou Duchkovou biblí z roku 1433 nebo jinými vzácnými rukopisy, prvotisky či grafikami, které spravuje Muzeum umění Olomouc, je nyní pro běžného smrtelníka téměř nemožné. To se však změní díky 37,5 milionu korun z fondů EHP a Norska na digitalizaci sbírek, jejich zpřístupnění veřejnosti a edukativní využití. Pro Muzeum umění je klíčová spolupráce s Moravskou zemskou knihovnou v Brně, Knihovnou Akademie věd ČR a také Národním archivem v Reykjavíku, který bude digitalizovat část svých fondů.

„Zpřístupnění našich sbírek patří k prioritám, na nichž dlouhodobě pracujeme. Vydáváme sbírkové katalogy, umožnili jsme návštěvu stálých expozic zdarma a chystáme uživatelsky přívětivé webové stránky s nabídkou digitalizovaných uměleckých děl. V tomto našem úsilí je projekt z tzv. Norských fondů jedním z nejvýznamnějších,“ říká ředitel MUO Ondřej Zatloukal.

Projekt nazvaný „Nahráno – Otevřeno“ pokrývá digitalizaci sbírky rukopisů, prvotisků, starých tisků, grafiky či hudebnin uložených na Arcibiskupském zámku v Kroměříži. V olomouckém Muzeu moderního umění bude díky tomu pokračovat činnost započatá již v minulých letech. „Odbornou i širokou veřejnost potěší zejména digitalizace podstatných částí podsbírek kresby, grafiky, fotografie a medailí,“ míní Marta Perůtková, vedoucí sbírkového a dokumentačního oddělení MUO. „Týká se to i části sbírky architektury, která patří k největším v České republice, a mají o ni velký zájem badatelé.“

Skenování se týká zejména sbírek na papíře, které jsou velmi citlivé na podmínky uložení. „Jejich degradaci až zkázu způsobují rozličné faktory: kolísající teplota, relativní vlhkost vzduchu, nečistoty v ovzduší, působení biologických škůdců i člověka. Extrémní citlivost papíru na působení světla omezuje také jejich vystavování. Digitalizace je tedy unikátní možností, jak tato díla zpřístupnit co nejširší veřejnosti,“ říká Miroslav Kindl, vedoucí odboru starého umění MUO.

Digitalizací projde během tří let přes 80 tisíc sbírkových předmětů a velkou část z nich čeká nejprve konzervačně-restaurátorské ošetření. „Muzeum umění proto zřídilo dvě specializovaná restaurátorsko-konzervátorská pracoviště, zaměstnalo dva nové restaurátory, tři dokumentátory a dva skeneristy,“ vypočítává Jana Macháčková, vedoucí Arcidiecézního muzea Kroměříž.

Muzeu umění pomůže digitalizační jednotku zprovoznit Moravská zemská knihovna v Brně, která zároveň zajistí zveřejnění sbírek v Digitální knihovně (digitalniknihovna.cz). Brněnští odborníci navíc zdigitalizují část svých fondů, které byly dlouhodobě vystaveny velké zátěži způsobené častým půjčováním. „Součástí dlouhodobé strategie Moravské zemské knihovny je digitalizace a zpřístupňování fondů, které patří do kulturního dědictví. Vzhledem ke svému

charakteru nemohou být ve fyzické podobě zpřístupněny široké veřejnosti, ale přitom by si to zasloužily. Jejich digitalizace tak bude mít dopad na další odbornou a badatelskou práci, ale i na možnosti jejich popularizace. Jsme proto rádi, že se můžeme se svými zkušenostmi podílet s Muzeem umění na tomto projektu," uvedl ředitel Moravské zemské knihovny Tomáš Kubíček.

Využití ve vzdělávání

Zásadní součástí projektu je i využití digitalizovaných sbírek, do něhož se zapojí edukační oddělení MUO. Společně s Knihovnou Akademie věd ČR (KNAV) bude dále rozvíjet již existující program INDIHU Exhibition, což je kreativní nástroj pro tvorbu virtuálních výstav a vědeckou práci s digitalizovanými nosiči informací.

„Projekt INDIHU se kromě virtuálních výstav zaměřil na vytvoření řady nástrojů spojených s digitalizací," vysvětluje Martin Lhoták, vedoucí odboru informačních technologií a digitalizace KNAV. Pro uživatele je problémem zejména dostupnost digitalizovaných dokumentů. Proto vznikl INDIHU Index, který propojuje dosud rozptýlené databáze přes jedno vyhledávací rozhraní. „Pro badatele, studenty, pedagogy jsme tak snížili bariéru pro využití digitalizovaných sbírek z archeologie, etnografie či umění. Máme velkou radost, že Muzeum umění má zájem zapojit do Indexu své sbírky," doplňuje za tým INDIHU Nina Wančová.

Edukační pracovníci MUO navážou na původní projekt INDIHU a budou jej dále rozvíjet. „INDIHU Exhibition umožňuje vytvářet virtuální výstavy na libovolná témata přístupná na webu. Kombinování různého digitálního obsahu – obrázků, textů, fotogalerií, videí, map či drobných interaktivních her – pak pomáhá vtáhnout zájemce do děje," popisuje Marek Šobáň, vedoucí edukačního oddělení MUO. „Hodláme rozšířit stávající nástroj o dalších dvanáct funkcí vztahujících se přímo ke zprostředkování výtvarného umění. Zaměříme se především na spolupráci s pedagogy a lektory zabývajícími se vzděláváním prostřednictvím výtvarného umění. Vytvoříme pro ně metodické materiály, zorganizujeme ukázkové hodiny a workshopy. To vše s využitím našich digitalizovaných sbírek."

Co jsou tzv. Norské fondy

Do fondů EHP a Norska přispívají Island, Lichtenštejnsko a Norsko – slouží ke snižování ekonomických a sociálních rozdílů v Evropském hospodářském prostoru. Příjemci finanční podpory jsou země střední, východní a jižní Evropy. Důležitým prvkem, kterým se tyto fondy liší od fondů EU, je důraz na sdílení a výměnu zkušeností mezi dárci a příjemci grantů.

Mgr. Tomáš Kasal

tiskový mluvčí

Muzeum umění Olomouc | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

K: Muzeum moderního umění | Denisova 47 | 771 11 Olomouc

T: 585 514 282 | M: 602 671 477

E: kasal@muo.cz | [web](#) | [facebook](#) | [twitter](#)